

езичество, православие - ереси и т.н., като негативно оцененият полюс очевидно винаги обема твърде различни неща.

Постепенно територията на своето се разширява, а чуждото придобива собствени знаци и значения и започва да се диференцира на добро и зло /4/, враждебно и невраждебно, привлекателно и отблъскващо и т.н. Първичната митология постепенно се променя, въздействието ѝ отслабва и под влиянието на вътрешни и външни фактори тя бива подменена от нова митологична структура.

При своето възникване вторичната национална митология съществува чрез текстове, на първо място чрез текстовете на националната литература, които носят митичното знание. Закономерно е да се очаква, че при най-ранните образци връзката с ядрото на мита ще е най-директна, а сюжетите ще се разгърнат най-пълно в повествователните произведения. Същевременно може да се допусне и съществуването на известно развитие на националната митология. Първите ѝ прояви могат да се потърсят при Паисий, който записва нейната „теогонията“, а също и нейното „Битие“ (повествованието за етногенезиса на българите), „Царства“ (повествованието за някогашните български владетели), „Изход“ (разказът за Кирил и Методий и покръстването може да се съпостави с разказа за Мойсей) и легендите за войнството на българските светци.

По-нататък обработването на национални митични сюжети продължава, но фундаментът вече е положен веднъж и завинаги. По-късните представи са добавили струва ми се само още два акцента, свързани с разглеждания от Паисий период. Първият е богоискитството, като отношението към него е разнопосочно. Вторият е налагането на ислама. Големият акцент върху национално-освободителните борби, достигнали кулминацията си в Априлското въстание, не влиза в границите на разглеждания от Паисий период. Друг е въпросът, че и при представянето на тези борби може да се потърси наличие на някакви „Паисиевски“ модели.

Както и при класическите митологии, и в това развитие могат да се открият и няколко поколения митични персонажи. Аналогията може да бъде продължена и да се потърсят двата български завета. „Старият завет“ на българите повествува за царете от спохата на свободната българска държава, той няма своето пръв книжие, а само един основен текст, зафиксирал на първо място от Паисий. По-хладава е аналогията с „Новия завет“, тъй като в основния корпус отсъства фигурата на Месията. По-късно ще